

Tað er öllum greitt, at javnaðaruppskotið í samband við sjómarkið vildi givið okkum somu sómðir, sum íslendingar hava vunnið ídag, hvorki meira ella minni. Vit skuldu út í odd og egg fylgja íslendingum. Öll vita, hvat íslendingar hava vunnið í dag. Vit vildu havt vunnið tað sama. Men uppskotið vann ongan frama. — Bert javnaðarmenn og Kallsoy, ið sjálfstýrisflokksins vegna var við at seta tað fram, atkvøddu fyrri tí. Landsstýrisflokknir høvdu sítt egna uppskot, fingi tað framt, og núverandi sjómark er ein veruleiki. Tjódveldisflokkurin hevði uppskot um uppsøgn av sáttmálanum, men visti ikki við einum orði á, hvat vit skuldu seta í staðin. Hetta var stóða flokkanna.

At uppskot javnaðarflokksins var hitt haldbesta, mest vitgangandi og rúmligasta, er í dag ikki bert ein leys hugsjón, men ramur veruleiki. At hesin veruleiki ikki gagnast teimum, ið ikki vildu ganga hesa leið, gerst sjálvandi ikki við, men tað fer illa at lera til at verja stóðu teirra við at tuga sannleikan burtur og varta upp við berum tvæti fyrri lesarum sínum. Hesa leiðina tyktist 14. Sept. at hava valt í einum so týðandi máli, einum máli, ið viðkemur hvørjum mannskykti í landinum. Ein má spyrja: Er tað yvir høvur gjørligt, at menn hava tað í kvittanum, at lesarafjöld teirra er so tápulig og hugsunarleys, at teir kunnu bjóða henni alt — eisini tað, ið týðuliga visir vanvirðing fyrri vanligum menniskjaligum skili og sunnari vitan? Hetta tyktist vera vorðið eitt aðal-eyðkenni fyrri reiðiliga stórum parti av tí, ið 14. Sept. ber lesarum sínum.

Í greinini, sum eg her havi sipað til, stendur m. a., at J. P. Davidsen hevði atkvøtt fyrri landstýrisuppskotið eftir boðum frá danum. Tá ið slíkt verður sett á prent í almennum blað, liggur nær at spyrja: Eru vit tá ikki farnir út um alt somiligt mark í føroyskari blaðskrivning? Væl er tað soleiðis, at lív og lagna 14. Sept. hevur verið ógvuliga nógv bygd upp á ofta óndsinnaða ósingarskriving, men tað mátti valla verið öll ósannind, ið teina hesum endamáli — sum mugu náttúrliga koma at virka tvørtur ómóti ætlanini. polit.

Verunleiki

- at ein meiraluti á tingi gekk við til at fremja javnaðarmannauppskotið um tubbakseinkarsolu.
- at hitt fólkaflokks-sambandska landsstýrið enn ikki hevur framt hesa tingsamtykt
- at javnaðarmenn ferð eftir ferð hava kravt, at allir føroyskir langfarafiskimenn fáa tollfritt tubbak.
- at uppskot javnaðarmanna í 1931 um skrásetan av føroyska flagginum ikki varð framt.
- at uppskot javnaðarmanna um, at eingin lærari skuldi kunna setast í Føroyum uttan prógv í føroyskum, er enn ikki framt.

Vanlig hugsan millum manna

Tú sigur meg ganga í leti hvønn dag, bert spæla mær við einum penni; tú fatar ei, nakar nyttu ger, uttan sveittin lekur á enni, gruna tú hevur so eigasort, at handans menn hava lítið gjørt at letta um sveitta og móði; men teir — fyrri tær er tað lagið — sum tú nevur letingar, hava viðhvørt mannaðjórið til hálygudar gjørt, sum villar náttúrkreftur tamdi, sum áður bert oyddu og lamdu, so tær kunnu leiðast sum sleipuross føða teg, gera alt titt knoss, so tú kann við mentan teg menna, ei altíð sum træl teg kenna. Trúgv mær, um hendur í lumma eg gangi — eg virki á andans veg, tí vekjandi er ikki lotan ein, mín hugur setist bogin bein, men altíð á flogi man vera tilfar til andsverk at gera. At nýta haka og bindingarstokk er handahógv, gerst væl við tóman knokk. Tað, sum skapar andans virki, er vit, hugans dirvi og styrki.

Pól F.

Brøv til Sosialin

Ja, nú skrivi eg triðja men ikki seinasta brævið um sosialistiska ungmannafelagið á Tvoroyri. Um hetta ikki fer at hjálpa, man tað má felagið roknast fyrri at vera farið. Spell er hetta, at teir skulu taka við, tá teir gomlu fara frá, ið eru so línir, at teir ikki kunnu leiða eitt ungmannafelag. Um hetta ungmannafelagið her á Tvoroyri, sum nú er at kalla deytt, skal verða fyrmynd fyrri javnaðar-rørslni í øllum Føroyum, er tað harmuligt.

Einki útlit er fyrri, at nakar fundur verður hildin aftur, nú er brátt eitt ár síða nseinasta fund.

Kanska tit eru bangnir fyrri, at eingin áhugi er fyrri felagnum og tí halda, at best er at tuga tað burtur, og hóast tit vita, at tað er skeiðt at gita so, latast tit ikki um vón. Eitt skulu tit vita: betur er at vit verða fáméntir og sterkir enn nógvir og veikir.

Um tað er tann óttin fyrri, at felagið ikki kann samla nógvir limir, latið okkum so broyta tað til eina ungmannda deild av tí gamla javnaðarfelagnum, og kunnu vit tá á tann hátt samla øll, sum hava áhuga fyrri javnaðar-rørslni, saman og soleiðis fáa gongd á bæði gomul og ung.

Nú, tá ið ungmannafelagið er roynt, og tað ikki visir seg at ganga, sum tað skal, lat okkum so royna aðrar vegir fyrri at samla tey, sum eru javnaðarfólk, til hugnaligar samkomur og har styrkja felagsskapin.

Stjórnin í ungmannafelagnum: Tit kunna ikki lata hetta sita á tykkum, at tit við at forsøma skyldu tykkara oyðileggja í staðin fyrri at byggja upp.

Tankin við ungmannafelagnum var góður nokk, men tá hann ikki virkar sum hann skal, mugu vit royna aðrar leiðir, og helst aðrenn tað er ov seint.

Stjórn ungmannafelagsins, tit hava ábyrgdina og skuldina, so leingi tit einki gera, hetta kunnu tit ikki lata sita á tykkum, byrjið tit aftur og lat okkum finna ein útveg til frama fyrri allar partar.

Nú stendur alt á tykkum.

Ungmannafelagslimur á Tvoroyri.

Tað trýtur sanniliga ikki uppá fólk, ið fegin vilja geva okkum meiningar og sjónarmið av bæði trúarligari og húmaligari náttúru. Okkum verður bjóðaður ein handil: Kom uppá okkara kirkjulið og halt teg til okkara trúgv, so skal liv titt fáa innihald, og tú fært frið við teg sjálvan. Soleiðis á øðrum okjum við. Men kanst tú finna frið og meining á hesum grundarlagi? Nei, tað er vist eingin onnur leið, enn at vit sjálvi, hvør í sínum lagi, royna at finna mest møgulan sannleika. Tað eru treytirnar. Og beint tí, mugu vit viðganga, at sannleikin og meiningin við livinum ikki er eins fyrri øll.

Javnaðarstjórnin í Danmark hevur leingi tikist við at fáa í lag eina nýggja skúlaskipan; men torført hevur verið at funnið fram eitt uppskot, ið allir partar eru samdi fram. Nú er so eitt uppskot komið fram. Eftir hesum skulu børnini ganga í skúla 8 ár og 10 fyrri at fáa realpróg. Skúlin verður javnbjóðis fyrri øll tey fyrstu 6 árin. Síðan kunnu tey, ið hava hug, fara realleiðina, ið eindur við eini próvtøku. Aðrar broytingar eru, at próvtøkuveldið verður burturbeint, og at øll evnagóð børn skulu hava somu lærdómslíkindi. Peningapungurin og hvørjum fólk ein er av — ríkur ella fátakur — skal onga ávirkan hava meira.

Føroya lærarafelag.

Í nevnd felagsins sita nú: Poul E. Petersen, Tórshavn, form., Niels W. Poulsen, Skopun, næstform., og Chr. Høj, Strendur, kassameistari. Blaðstjórnar Skúlablaðsins eru Marius Johannesen og Ludvig Petersen, Tórshavn. Leiðari av vikarávísingarskrivstovuni: Niels W. Poulsen, Skopun.

Síðan 1. mai í ár eru 17 lærarafólk sett í starv og harumframt 3 ferðalærarastovur við fólk við ongu læraraprógv.

Á lærarháskúlanum í Keypmannahavn, sum 1. sept. í ár fyllti 100 ár, eru 10 føroyskir lærarar og søkja sær stórríknuleika.

MILLUM UNGFÓLK

Einaferð vóru nakrir fremmandir menn farnir í kirkju í Skotlandi. Teir skiltu ikki eitt orð av skotskum, men gjørd av, at teir skuldu bert gera sum hin í kirkjuni. Teir settu seg heldur frammalaga. Meðan presturin talar, reisir maðurin seg upp, ið situr beint framanfyrri teir. Teir fremmandu gestirnir gera tað sama, og við tí endamáli, at øll í kirkjuni fara at flenna. Aftaná spurdu teir prestin, hvussu tað bar til, at kirkjufólkið sat í kyki og flenti.

— Jú, segði presturin, eg segði teimum frá einum barnadópi og bað fadrin at barninum gera so væl at reisa seg upp.

Bóndin tosaði álvarsliga við hin unga húskall:

— Eg hoyri, at tú ert ein rættur konufólkarevur. Ikki nóg mikið við tí, at tú ert trúlovaður við arbeiðskonuni her á garðinum, men at tú eisini hevur konufólk í grannabygðini. — Hvussu kann slíkt bera til, Óli?

— Á svaraði húskallurin, tað er eingin gandakunstur fyrri hann, ið hevur motorsyklu.